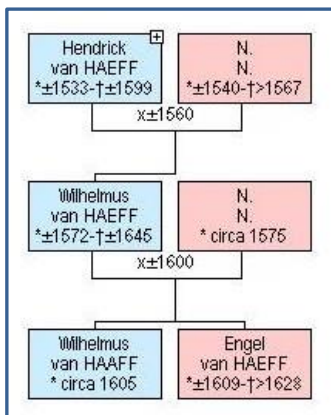


IXb. Rentmeester **Wilhelmus van Haeff** (1572-1645)

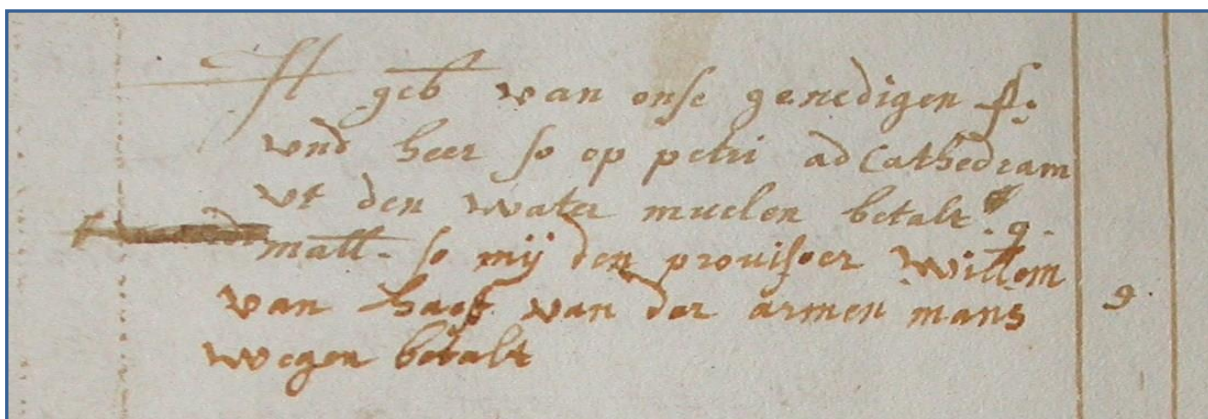
Zoon van Hendrick **Wilb**, geb. en RK ged. te Goch circa 1572, provisor en rentmeester, ovl. (ongeveer 73 jaar oud) te Goch? Circa 1645, tr. (ongeveer 28 en ongeveer 25 jaar oud) te Goch? circa 1600, kerk.huw. (RK) met **N. N.**, geb. te Vijnen? Circa 1575, RK.



We zagen eerder dat deze Wilhelmus een volle neef Hendrik heeft die ongeveer gelijktijdig geboren moet zijn en een zoon heeft die ook Wilhelmus heet. Zijn dochter heet Engel. Uit onderstaande bronnen blijkt wie de vader is van Wilhelmus en dat hij een broer en een zus (Agnes) heeft. Tevens wordt duidelijk dat deze kinderen op 1 juli 1599 het eigendom verwerven van een stuk land in het Vornicker Veld en wordt Willem in 1600 genoemd als belending van een stuk land bij de *Hassumsche Boom*, grenzend aan de Hassumse weg.

In 1610 zien we dat Willem (Hendrikszoon) 14 daler aan jaarrente vestet uit zijn erf en huis in de Vosstraat, naast enerzijds Claes Saeren en anderzijds Henrick Moerman. Verder is hij eigenaar van een kamp lands gelegen voor de Vrouwenpoort aan de Hassumse straat. Voor elke daler staat 30 stuivers gangbaar (*lopend*) brabantse geld. Deze rente mag afgekocht worden met 233 daler en tien stuivers Munsters geld.

Omstreeks 1572 moet deze Wilhelm van Haeff geboren zijn als zoon van Hendrick van Haeff en N.N. Achttien jaar later zien we de eerste vermelding die op hem betrekking heeft.



1590 Noch behandt an dese twee vurscr. mergen landts Henrixken sin dochter Anno 1590 den 25 Jan. heeftt Henrixken Verlucht, Deriks dochter bewilligt dat Henrick van Haeff neven haer belandt is geworden, und heeft volgens oer handt vort overgegeven, also dat in oer plaetz weders Henricx van Haeff vurscr. behandt is worden Neessken van Haeff sijn dochter (Neesken is de roepnaam voor Agnes!) und Henrick magh sijn dochter altijd uijtspreken met een paer hanten sij sige tegenwordich oft niet. Geschiedt oorkondt lathen Gees Bouwenbergh und Bernt Abels.

Item heeft beliefft Henrick van Haeff dat Henrick van den Born neffens hem behandt is geworden tot behoiff sijner penning nemtlick hondert daler, na uytwesingh dess bygelagen zedeln. Oorkondt lathen: Gerrit Abels und Henrick Hezen als een onthalt laeth.

1599 heeft Hendick van Haeft sijne handt overgegeven syn schoen Wilhelm van Haeft tot mit behuiff syner broeder und suster an een stuck landts int Vornicker velt gelegen. Oorkondt lathen Gerit Abels und Hendrick de Sweerts. Actum den 1 Julij zeilt iarlix tot tins een pont wass.

1600 Apr. 5 Vor dem Richter M. Romswinkel und den Schöffen Jasper van Heukelom und Johann Boll verschreiben Merriken Melis mit ihrem Momber sowie Lubben Turck als Momber des Joh. Melis, Gaerdt's Sohn, einen Kamp up gen nye Erff am Hassumschen Boom neben der Heide und **Wilhelm ten Haw**, mit einem End anstossend an den Hassumschen Weg, mit dem anderen auf Geridt Ingen Haigh, an (Siegler: Richter und Schöffen).

1601 Act. 12 Majj heeft Wilhelm Boeltgens bewilligt und overgeven dat Magdalene Spaens syn huisvrouw nefkens haer magh winnen een handt an vier morgen landts int Vornicker Velt gelegen, geldende iarlix der kercken te Weze zwei pont wass und iss lyffgewin. Oorkondt lathen: Aleff van Hokelom und Willem van Haeff.

1603 Juli 15, Willem ten Have koopt voor 50 Taler een

1608 Weeze den 4^e Majj heeft Wilhelm van Haefft uhrkondt lathen unterschreiben bekant dat Derick Spronghs Ihr die twee morg. Landts erstelick affgekuhl und dat ihne den alling koppinghing over geheel erlacht, der wahte syn handt an gerurte twee morgen up und overgegeven in behoift Derick Spronghs an stat van Haefft vurscr. an gerurte twee morgen behandelte Wilmken Spronghs Dericksn und Grietgen sijn huijsvrouw echte dochter in mithoift ihrer uitgedeling. Lathen Gerhart van Nirsen und Gerrit Boll.

1610 Wilhelm ten Have Hendricks(oen) rente van 14 Thaler.

1610 Wij Matthias Remswinkel Richter, Jasper van Hokelum und Derick Fredrichs, Schepen, vort wij gemeine Schepen der Stadt Goch tugen openbaer, datt vuer uns gekommen ist Willem ten Have Hendricks Sohn und hefft upgedragen ahn des Richters Handt, und nhae daerup vertegen als recht wass, vierthiene daler jaerlix ad dartich stuver brab. lopendes geldts jaerlichs und alle jhaar up Passen Anno 1611 erstwerff und soe vort ahn tho hebben und to bueren uther sijn Erff und Huis in der Vosstraten gelegen, mit einer sieden erven Gerrit van Thommasson Rattmaecker, der ander sieden den Henrich Moerman, achter op Trauten Erff schietende, vuer up der gemeiner straeten.

Noch uther einen kamp Landts buiten die Vrouwenporten mit einer sieden den erven Adolphus van Hueckelum, der ander sieden den erven Henrich Buiss gelegen, achter schietende up Sander Stockhorst und Grietthen van Dreunen, vuer up der Hassumscher straeten, vort utter allet watt hij wieders hefft und krieggen mach, gereet und ungereet, nichts davon utsgescheiden.

Als tott und inbehoeff [G]erlingen Petrus und Johannens Martens als tyetlichen Provisoren der armen froukens und oeren nakommelingen, und sall oer daervan vort werschap doen jhaar und dagh tegen allen den genigen die dess then Rechten kennen willen gelick unser Stadrecht geleg ist. Beheltelick einen [iederer] sijns guden rechten, erst sall Wilhelm vurschr. und sijne erven diese vierthiene daler jaerrenten vurschr. alle jaar up Passen als vurschr. wederum[b] afflossen muegen, mit twe hondert und dreij en dertich daler thien stuver Munsters vur gl. und alle achterstedige jaergulden daerbij tho bethalen welcke ob.gl. twe hondert drij und dartich daler thien stuver Albert Becker zaliger den armen Froukens alhier in sijn Testament [miltlich] uns gegeben heft, sonder argelist.

In verbundt der waerheit heb ich Richter vurschr. mij een Siegell vur mij und wij Schepen obengemeldt unseren gemeinen Schependombs Siegell an diesen openen Brief gehangen. Gegeven in den Jhaere unses heeren sestien hondert und tien, ahm tienden Daghs Monats Aprilis.

1612 in mei wordt Wilhelm van Haeve genoemd als belending.

1614 Op 10 aug. Wilhelmus then Haeff draagt 5 Thalern rente over aan de rentmeister van de stad Peter Janssen (für die Hausarmen) uit seinem Erbe und Hause in der Voss-strasse zwischen Claes Saeren und Henricus Moerman, hinten auf Trauten Erben, vorn an die Strasse stossend, ferner aus eienem Kamp Land vor den Vrouwenporte an der Hassumschen Strasse.

1619 Item van Willem ten Haeff Hendrix soon uijt sijnen camp lants ende sijn huijs. Verschijnt op Paessen jaerlijx. Fecit 14 daler

1624 Item den Jongen Wilhelm ten Haef Hendrick soon gilt den 7 uijt een stuck lants voor die Steinspoort den daler ider ad 30 st. Somma 3 daler.

1626 (Welbergen) Uthgeven ahn Therungh und Geschinck
Den 29^e augustus is der Burgermeister de Pottre mit Derichen van Hueckelum und Wilhelmen van Haeff naer Hulst und Kempen bij Sijn Excell. van den Bergh int leger gereist, dhomals Sijn Excell. een ton Biers vertehrt so van den Burgermeister de Pottre gekocht vuir 9 daler 25 stuver mit die ton, daer thoe een tonneken dess lesten Indianschen Gimberts ad eenen Rijxdaler, vermugh des Burgermeisters rechnungh, facit 11 daler, 25 stuyvers.

Item den 29^e Augustus is der Burgermeister de Pottre mit Derichen van Hueckelum und Wilhelmen van Haeff naer Hulst und Kempen bij Sijn Excell. van den Bergh int leger gereist, dhomals Sijn Excell. een ton Biers vertehrt so van den Burgermeister de Pottre gekocht vuir 9 daler 25 stuver mit die ton, daer thoe een tonneken dess lesten Indianschen Gimberts ad eenen Rijxdaler, vermugh des Burgermeisters rechnungh, facit 11 daler, 25 stuyvers.

1627 ontvangen van Wilhelm van Haeff, Hendricks zoon uit zijn behuizing in de Vosstraat gelegen en op Laurentii verschenen, maakt 5 daler.

1628 Dec. 7 Vor Joh. Vercken, Maior zu Aecken und Richter der Stadt Goch, sowie vor den Gocher Schöffen Joh. Schriever und Wilhelm Ponten übertragen Wilhelm van Haeff, Sohn von Hendrick, und Wilhelm von Haeff, Sohn von Wilhelm, dieser zugleich handelnd für seine abwesende Schwester Engel van Haeff ferner Peter Robben als Mann und

Het is nog niet helemaal helder hoe deze familierelaties in elkaar steken. Zoals het hier nu staat is Willem de zoon van Hendrik en Willem en Engel zijn de kleinkinderen van Hendrik ofwel de kinderen van Willem!

1633 Incomen van gelt: gebeurt (ontvangen) van Willem then Haeff Hendricks soon 3 daler ad 30 st. 3.-.-

1634 Wilhelm then Haaff Hendrick soon 3 daler jaers ad 30 st. 3.-.-

1638 Rentmr. te Goch Wil. v. Haef.

1645 Op 27 jan. worden als rentmeesters van het Lasereshuis in Goch genoemd Joost van Haeff, Wilhelm van Haeff en Rentmr. Henrich then Haeff. In een protocol van 30 jan. komt voor Willem then Haeff en Wegmeister Hendricus then Haeff.

1645 Op 21 aug. vergaderde de raad opnieuw en lezen we: *Und der gesamte Magistrat hat Wilhelm then Haeff und ebenfalls Johan van Nuhen wegen der Strafe einen Zettel zugesandt, das er heute bezahlen solle, sonst werde die ganze Strafe zwangsweise eingetrieben und sie müssten alle Unkosten tragen.*

In een stuk van 4 apr. 1647 worden ter afsluiting een tachtig-tal namen genoemd van de totale compagnie der schutterij St. Georgius te Goch. Hierbij komen we een drietal van Haaff's tegen te weten: Wilhelm van Haeff, Johan van Haaff en nogmaals Wilhelm van Haeff. Deze twee Willems zijn dus twee afzonderlijke personages die gelijktijdig leven.

Uit dit huwelijk (minimaal) 2 kinderen:

1. **Wilhelmus van Haaff**, zoon van Willem geb. en RK ged. te Goch circa 1605, ged. RK te Goch, ovl. te Goch 1679.

Op 6 febr. lezen we het volgende: *Auf de 1679 mütige remonstration (=geschil) und Bitt der Wittiben Wilhelm von Haeff des Jüngerer, decretirt (besluit), dieses wirdt den Gegnern zugestellet (=overhandigd, in kennis gesteld van), gestalt innerhalb 8 Tagen seine etwa habende gegennotturft (= dat wat nodig is) mit Zurücklieferung dieses darauf schriftlich einzubringen, bey entstehung dessen soll weiters verordnet werden was rechtens.*

1679 Op 27 febr. vergadert de raad opnieuw. In het protocol staat vermeld: *Vorlesen also genanter Bericht gegen die remonstration der Wittibe Wilhelmen von Haeff des Jungen exhib. per Matthiesen Nederkorn. Diese solle die Gegnerin gestalt ad proximam sie ihre Noturft mit zurück desselben darauf einzubringen.*

Aangezien deze overleden Willem niet te plaatsen was bij eerdere Willems is besloten dit overlijden aan deze Willem te koppelen. Het is zeer wel mogelijk dat de vele vermeldingen van Willems in deze periode ook deels op deze Willem betrekking hebben. Chronologisch klopt zijn overlijden. Voor zover bekend heeft hij geen kinderen nagelaten.

2. **Engel**, geb. en RK ged. te Goch? Circa 1609, RK, ovl. (minstens 19 jaar oud) te Goch? Na 1628. *Engel ten Haiff* genoemd als belending.

1628 Op 7 dec.: *Wilhelm von Haeff, Sohn von Wilhelm, dieser zugelich handelnd für seine abwesende Schwester Engel van Haeff.*

Brouwersgilde.

In 1646 verschenen twee brouwers voor de raad van de stad Goch en gaven een verklaring af dat hun gilde in verval was geraakt. Ze gaven het voornemen te kennen om hun gilde, overeenkomstig de door de stad Goch in 1609 verleende gildebrief, opnieuw leven in te blazen. Dientengevolge verzochten zij de stad een kopie van deze gildebrief.

Hiermee is echter nog niet bewezen dat dit de eerste gildebrief was. Het is niet ondenkbaar dat er een eerdere, vroegere versie heeft bestaan. Afgaande op een aantekening op een rekening van de katholieke gemeente van 1634, moest iedereen die in het bierbrouwersgilde opgenomen wilde worden en geen ingeborene van Goch was, 4 pond was aan de kerk schenken. Voor de Gocher burger was dit 1 pond. In 1664 is er in een raadsprotocol nogmaals sprake van een brouwersbrief die nagezien moet worden. Hiermee zijn de berichten over het Gocher brouwersgilde dan ook bijna uitgeput. Bij alle 18^e eeuwse vermeldingen over de gilden van Goch is van een brouwersgilde geen sprake meer. Het lijkt erop dat het gilde toen al niet meer bestond. De Pruisische regering in Kleve heeft in 1791 nog een poging gedaan om een brouwersgilde op te richten. Hiertoe werden de 4 nog praktiserende brouwers uitgenodigd, Hen werden de gunstige voorwaarden voorgelegd zoals die ook voor de stad Wesel golden en aan de hand waarvan er in Goch weer een nieuw gilde opgericht zou moeten worden. De brouwers verklaarden echter, dat als ze ook nog eens de kosten voor een gilde zouden moeten dragen, ze met het brouwen zouden stoppen omdat er dan helemaal niets meer te verdienen viel. Bovendien bestond het gevaar, dat als er een gilde kwam, zich weer meer brouwers in deze streek zouden gaan vestigen.

De van Haaff's waren rond 1725 uit Goch vertrokken naar de westkant van de Maas waar ze in Vierlingsbeek en Boxmeer hun brouwers- en herbergiersvak continueerden. Maar het zou wel eens de reden kunnen zijn waarom ze in het eerste kwart van de 18^e eeuw Goch vaarwel zegden, omdat er in de stad Goch geen fatsoenlijke boterham meer in het brouwersvak was te verdienen. [Ga naar Xa](#)